

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

veilige dijken • droge voeten • schoon water

INSPRAAKRAPPORT KEUR, UITVOERINGSREGELS EN BELEIDSREGELS HDSR 2018

Datum

29 november 2018

DMnummer

1444167

Versie

9

Colofon

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Postbus 550
3990 GJ Houten
Telefoon: 030 634 57 00
website: www.destichtserijnlanden.nl
email: post@hdsr.nl

1. Inleiding

De ontwerp- Keur, met bijbehorende Uitvoeringsregels, Beleidsregels en bijlagen hebben van 25 juni 2018 tot en met 3 september 2018 ter inzage gelegen.

In dezelfde periode hebben ook de Legger oppervlaktewateren en de Legger primaire waterkeringen ter inzage gelegen. De ontwerp Legger oppervlaktewateren heeft van 6 juli 2018 tot en met 3 september 2018 ter inzage gelegen en de ontwerp Legger primaire waterkeringen heeft van 6 juli 2018 tot en met 17 september 2018 ter inzage gelegen.

Belanghebbenden zijn door middel van de website van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en een kennisgeving op internet, <https://www.officielebekendmakingen.nl> op de hoogte gesteld van de ter inzage legging van deze stukken.

Tijdens de inspraakperiode zijn op alle documenten in totaal 34 zienswijzen ingediend, buiten de inspraakperiode zijn ook nog twee zienswijzen ontvangen. Daarbovenop zijn nog een zevental ambtelijke reacties ingekomen die eveneens als zienswijze zullen worden meegenomen. Op de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels zijn zeven zienswijzen ingediend en is één ambtelijke reactie ontvangen.

In dit inspraakrapport zal alleen worden ingegaan op de zienswijzen die zijn ingediend op de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels. De zienswijzen op beide leggers zullen op een later moment worden behandeld. Hiervoor zal een apart inspraakrapport worden opgesteld.

In dit inspraakrapport is beschreven hoe de ingebrachte zienswijzen zijn beoordeeld en hoe deze al dan niet zijn verwerkt in de definitieve Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels.

Om privacy redenen wordt de naam van de inspreker, indien dit een natuurlijk persoon betreft, in dit inspraakrapport niet genoemd. Bedrijven en instanties worden wel bij naam genoemd.

1.1 Toelichting procedure

Dit inspraakrapport en de definitieve versie van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels zijn voorgelegd aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het waterschap en vastgesteld op 30 oktober 2018. De insprekers worden hierover per brief geïnformeerd, waarbij ook het inspraakrapport is bijgevoegd, zodat insprekers kunnen zien wat er met hun zienswijzen is gedaan. Insprekers hebben desgewenst nog de mogelijkheid in te spreken tijdens de openbare vergadering van de commissie SKK op 22 november 2018. Eventuele inspraakreacties zullen dan nog worden meegenomen in de definitieve besluitvorming.

De Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels zullen worden geagendeerd voor bestuurlijke vaststelling op 19 december 2018. Na vaststelling treden deze besluiten nog niet in werking. Eerst is nog een implementatietraject nodig en zal moeten worden gewacht op bestuurlijke vaststelling van de Legger oppervlaktewateren en de Legger primaire waterkeringen. Naar verwachting kunnen alle besluiten in het voorjaar van 2019 gelijktijdig in werking treden. Hiervoor zal dan nog een apart besluit worden genomen dat op de gebruikelijke wijze bekend zal worden gemaakt.

Na bestuurlijke vaststelling staat er verder geen mogelijkheid open van rechtsbescherming. Op grond van het bepaalde in artikel 8:3 van de Algemene wet bestuursrecht kan er tegen een verordening geen bezwaar of beroep worden aangetekend.

1.2 Toelichting inspraakrapport

Naar aanleiding van de ontwerp Keur, ontwerp Legger oppervlaktewateren en ontwerp Legger primaire waterkeringen zijn schriftelijk en telefonisch zienswijzen ingediend. In hoofdstuk 2 van dit inspraakrapport is per zienswijze aangegeven hoe deze is ingeboekt, het onderwerp en door wie deze is ingediend. Ook is per zienswijze de reactie van het waterschap opgenomen. Ook is aangegeven of een zienswijze tot een wijziging van de keur, uitvoeringsregels en/of beleidsregels heeft geleid.

2. Zienswijzen

In onderstaand overzicht treft u een samenvatting aan van de binnengekomen zienswijze, de reactie van het waterschap daarop en of de zienswijze voor het waterschap heeft geleid tot een aanpassing van de regels. De aangehouden nummering van de zienswijzen is niet doorlopend. De reden hiervoor is dat alle zienswijzen, ongeacht het onderwerp, zijn genummerd op volgorde van binnenkomst. Hieronder worden alleen de zienswijzen behandeld die betrekking hebben op de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels.

Zienswijze 3: kenmerk HDSR: 31068 (1434504, 1424986, 1434667, 1434503)

Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Beleidsregels, Legger oppervlaktewateren

Onderwerp: situatie rond landgoed Dennenburg

Locatie: Engweg 34-36 Driebergen-Rijsenburg

Indiener: advocatenkantoor Nauta Dutilh, namens particulier

Zienswijze:

Inspreker geeft aan dat op grond van artikel 3:16 Awb de inspraaktermijn maximaal 6 weken mag bedragen. Om die reden wordt verzocht om bevestiging, dan wel uitstel tot het einde van de inspraakperiode.

Het landgoed Dennenburg is een Rijksmonument. Om dit in stand te houden gelden op het landgoed andere waterpeilen dan het vigerende peilbesluit. Dit is door het waterschap vergund. Op grond van het overgangsrecht moet deze vergunning in stand blijven. Inspreker vraagt om bevestiging.

Verder vraagt inspreker te bevestigen dat er in de onderhoudssituatie niets zal wijzigen, dan wel om aan te geven als dat wel het geval is.

Verder vraagt inspreker om bij de zorgplicht en in de Beleidsregels op te nemen dat altijd rekening moet worden gehouden met nadelige effecten op waterpeilen op aangrenzende percelen.

Voor zover de besluiten en/of kaarten afwijken van de werkelijke situatie, waarvan niet is gebleken, verzoekt inspreker dit aan te passen aan de werkelijkheid. Dit zal discussie rond het op handen zijnde peilbesluit voorkomen.

Reactie van het waterschap:

In verband met de vakantieperiode heeft het waterschap bewust een langere inspraakperiode gekozen om iedereen de mogelijkheid van inspraak te bieden. Het gaat er om dat uiteindelijk een goed overwogen besluit wordt genomen. Gezien de veelheid aan stukken en de complexiteit is het ook wenselijk een langere termijn te hanteren dan gebruikelijk. Wij hebben inspreker schriftelijk bevestigd over de duur van de inspraaktermijn.

In artikel 6.1 van de Keur is een overgangsbepaling opgenomen voor al hetgeen onder de vorige keur rechtsgeldig tot stand is gekomen. De vergunning waar inspreker aan refereert blijft dus op grond van deze overgangsbepaling rechtskracht behouden.

De onderhoudsverplichtingen worden geregeld in met name de Legger oppervlaktewateren. Dit deel van uw zienswijze zal worden meegenomen

in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld. Wel kunnen wij u alvast aangeven dat het niet is voorzien dat er in de onderhoudsverplichtingen in en direct om het landgoed wijzigingen zullen optreden.

Inspreker vraagt om concretisering van de zorgplicht en Beleidsregels. Ten aanzien hiervan merken wij op dat in artikel 3.1 van de Keur is opgenomen dat (grond)waterschaarste, (grond)wateroverlast en zakkingen van de bodem moeten worden voorkomen. Daarnaast is in de beleidsregels opgenomen aan welke criteria altijd getoetst wordt. De beperkingen zoals deze nu zijn gesteld in de Keur en de Uitvoeringsregels maken het mogelijk om tegen excessen handhavend op te treden. Dit geldt ook voor het beïnvloeden van waterpeilen (op naastgelegen percelen). De beleidsregels zijn zodanig ingericht dat voorafgaand aan de start van een grondwateronttrekking wordt bepaald of voldoende aandacht is besteed aan de omgeving en of er dus ook voldoende maatregelen worden genomen om de omgeving te beschermen. Ook bij vergunningen is het dan mogelijk om handhavend op te treden wanneer er sprake is van slecht naleefgedrag of als er sprake is van excessen. Een verdere uitwerking van de zorgplicht en de beleidsregels is niet nodig.

Inspreker vraagt om de besluiten en kaarten in overeenstemming te brengen met de werkelijkheid. Deze zienswijze ziet op de Legger oppervlaktewateren en zal worden meegenomen in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld. Wel kunnen wij alvast meegeven dat de Legger is gebaseerd op de meest actuele luchtfoto en de vergunde situaties. De kaarten zijn ons inziens in overeenstemming met de werkelijkheid, zoals inspreker zelf ook aangeeft. De nu vastgestelde peilen (opgenomen in het peilbesluit en niet in de Legger of Keur) geven geen garantie voor de eeuwigheid. Uiteraard zullen wij bij toekomstige besluiten rekening houden met alle belangen, dus ook de belangen van het landgoed. Inspreker doet er goed aan altijd nieuwe besluiten, peilbesluiten en dergelijke te volgen om te zien of dit consequenties voor het landgoed heeft.

Consequentie:

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels. Deze zienswijze zal ook worden meegenomen in het inspraakrapport voor de Legger oppervlaktewateren.

Zienswijze 4: kenmerk HDSR: DM 1419353
Betreft: Keur
Onderwerp: algemene opmerking
Locatie: gemeente Rhenen
Indiener: gemeente Rhenen

Zienswijze:

De gemeente geeft aan geen zienswijze te hebben omdat er geen oppervlaktewater binnen de gemeentegrenzen aanwezig is.

Reactie van het waterschap:

De gemeente Rhenen ligt (gedeeltelijk) binnen het beheergebied van ons waterschap. Het waterschap gaat ook over waterkeringen en grondwater.

Consequentie:

De reactie leidt niet tot aanpassing van Keur, Uitvoeringsregels en/of Beleidsregels.

Zienswijze 7:

kenmerk HDSR: 32231 (1433096, 1445289)

Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Beleidsregels, Legger oppervlaktewateren

Onderwerp: algemene opmerking op geheel van keur en legger

Locatie: gemeenten Woerden en gemeente Oudewater

Indiener: gemeenten Woerden en gemeente Oudewater

Zienswijze:

Inspreker is van mening dat het waterschap met de Keur en Legger bijna alle onderhoudsverantwoordelijkheid bij derden legt. Om te borgen dat het onderhoud wordt uitgevoerd en om duidelijk te maken hoe dit moet gebeuren heeft het waterschap ca. 800 pagina's nodig. Het gevolg is een leger toetsers en handhavers om te controleren of deze regels wel nageleefd worden. Het waterschap vertelt op deze manier volgens inspreker vooral waar zij niet van is in plaats van waar het waterschap wel van is. Voor ons als gemeente is dit al niet duidelijk, dus laat staan voor een gemiddelde inwoner, agrariër of andere ondernemer. Inspreker betwijfelt dan ook zeer of deze vorm van beleid past bij een overheid anno 2018.

Reactie van het waterschap:

Inspreker geeft aan opmerkingen te hebben over de Legger, de nieuwe Keur, de uitvoeringsregels en de beleidsregels. Echter de opmerkingen gaan enkel over onderhoud en daarmee alleen over de Legger oppervlaktewateren. De ca. 800 pagina's waarover gesproken wordt omvat zowel de Keur, de uitvoeringsregels, de beleidsregels als de leggernota's. Het grootste deel van deze tekst - ca. 700 pagina's - is van de Keur, uitvoeringsregels en beleidsregels en gaat niet over onderhoud. Met de nieuwe Keur en leggers wordt geanticipeerd op de Omgevingswet en het digitale stelsel. Het uitgangspunt is dat een activiteit is toegestaan, mogelijk met voorwaarden, tenzij is aangegeven dat het anders is. Het waterschap beschrijft dus uitdrukkelijk wat wel is toegestaan. Initiatiefnemers moeten wel altijd de zorgplicht in acht nemen. Verder wordt de regelgeving digitaal ontsloten met een vergunningchecker, zodat inwoners gemakkelijk kunnen nagaan welke regels er gelden. Eventueel kan hiermee een vergunning worden aangevraagd. Wij hebben onze stakeholders, waaronder ook inspreker, meermaals benaderd met de vraag of zij behoefte hebben aan overleg en nadere uitleg van onze regels. Inspreker heeft hier geen gebruik van gemaakt.

Consequentie:

Deze zienswijze gaat over onderhoudsverplichtingen en ziet dus op de Legger oppervlaktewateren. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels. Deze zienswijze zal worden meegenomen in het inspraakrapport voor de Legger oppervlaktewateren.

Zienswijze 9: kenmerk HDSR: 32245 (1433144, 1434947, 1436841)
Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Beleidsregels
Onderwerp: onttrekken oppervlaktewater en grondwater
Locatie: gehele beheergebied
Indiener: LTO-Noord

Zienswijze:

Inspreker geeft aan dat op grond van de nieuwe Uitvoeringsregels voor onttrekking van oppervlaktewater met meer dan 5 m³/uur een vergunning moet worden aangevraagd. In gebieden waar dit geen probleem oplevert voor peilbeheer en het watersysteem pleit inspreker er voor deze vergunningplicht op te heffen. In de praktijk worden bijvoorbeeld bij baggerspuiten, veedrenking en beregening, grotere hoeveelheden onttrokken, tot wel 100 m³/uur. Het is niet wenselijk dit altijd onder een vergunningplicht te laten vallen. Inspreker vraagt te onderzoeken of dit onder de zorgplicht kan vallen.

Verder wijst inspreker er op dat voor de onttrekking van grondwater bij het aanvragen van vergunningen een doelomschrijving moet worden aangegeven. Inspreker acht dit niet relevant. Het waterschap moet alleen letten op het effect, ongeacht het doel van de grondwateronttrekking.

Reactie van het waterschap:

Voorheen was het onttrekken van oppervlaktewater in alle gevallen vergunningplichtig. Op basis van deze vergunningplicht en het aantal aanvragen c.q. afgegeven vergunningen is geconcludeerd dat er weinig oppervlaktewater onttrokken wordt. Uit gesprekken met LTO blijkt dat er wel degelijk veelvuldig oppervlaktewater wordt onttrokken maar dat er zelden vergunning voor wordt aangevraagd.

Naar aanleiding van deze informatie is nogmaals nagegaan of tijdens droge perioden problemen zijn ontstaan. Geconcludeerd is, dat grotere onttrekkingen van oppervlaktewater, voor zover bekend, niet hebben geleid tot problemen. Om deze reden is de algemene regel voor het onttrekken van oppervlaktewater aangepast.

De begrenzing van 5 m³/uur waarboven een vergunning moet worden aangevraagd is komen te vervallen. Tevens is vervallen of het om druppelbevloeiing gaat. Hiervoor in de plaats is het onttrekkingsdebiet vrijgegeven en geldt de zorgplicht met uitzondering van de nachtvorstperiode. In de nachtvorstperiode is een beperking gesteld aan het onttrekken van oppervlaktewater. Wil een initiatiefnemer oppervlaktewater onttrekken voor het bestrijden van nachtvorstschade dan geldt er een vergunningplicht. In geval van een calamiteit, bijvoorbeeld in een periode van droogte, kan het college zo nodig een verbod afkondigen om water uit oppervlaktewater te onttrekken. Dit is geregeld in artikel 3.6 van de Keur.

In de toelichting bij de uitvoeringsregels over grondwaterbeheer is uitgebreid ingegaan op de vraag waarom het waterschap onderscheid heeft gemaakt in doelen van grondwateronttrekking voor het bepalen wat toelaatbaar is. Daarin wordt ingegaan op het belang van grondwater voor zowel de omgeving als de toenemende schaarste van schoon grondwater dat geschikt kan zijn voor drinkwater. Het belang van een grondwateronttrekking moet worden afgewogen tegen het belang van de omgeving en het maatschappelijk belang om grondwater beschikbaar te houden voor drinkwater. Het doel is daarin medebepalend of een

grondwateronttrekking wel voldoende opweegt tegen de belangen van de omgeving. Het niet meewegen van het doel van de onttrekking en enkel kijken naar de gevolgen ervan zou in deze betekenen dat een grondwateronttrekking nooit opweegt tegen de belangen van de omgeving en het maatschappelijke belang. Door juist deze doelen mee te wegen, wordt het mogelijk om ruimte te bieden aan de (particuliere) belangen bij een grondwateronttrekking.

In bijna elke situatie is het mogelijk om een andere uitvoering te geven aan het doel waarvoor de grondwateronttrekking gevraagd wordt. In het geval van een bouwput, kan bijvoorbeeld gewerkt worden met volledige afsluiting; damwanden en/of onderafdichting. En in plaats van grondwateronttrekking voor besproeiing van gewassen, kan ook oppervlaktewater ingezet worden. In gebieden waar minder oppervlaktewater tot de beschikking is, kan bijvoorbeeld een bufferbassin geplaatst worden voor de opvang van hemelwater dat dan hergebruikt kan worden. In beide voorbeelden zijn dus alternatieven mogelijk voor de onttrekking van grondwater. Dit zal steeds worden meegewogen.

Consequentie:

De zienswijze leidt tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels met betrekking tot het onttrekken van oppervlaktewater.

Zienswijze 12: kenmerk HDSR: 32240 (1433132)
 Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Beleidsregels, Legger oppervlaktewateren
 Onderwerp: onttrekking grondwater
 Locatie: gehele beheersgebied
 Indiener: Oasen NV

Zienswijze:

Inspreker wijst er op dat de Provinciale Milieuverordening Utrecht niet in de vergunningchecker staat. Inspreker had dit graag gezien. Verder vraagt inspreker in de regels op te nemen dat geen onttrekking/doorboring van de afsluitende bodemlaag mag plaatsvinden in het gebied Schilderskwartier te Woerden. Dit ter voorkoming van aantasting van houten paalfunderingen.

Reactie van het waterschap:

De vergunningchecker is een landelijke tool. Andere overheden kunnen hiervan gebruik maken, maar doen dat op dit moment nog niet. Omdat het waterschap niet het bevoegde gezag is voor grondwaterbeschermingsgebieden, is het voor ons niet mogelijk om deze kaartlagen toe te voegen aan de tool. Indien een initiatiefnemer binnen een grondwaterbeschermingsgebied een grondwateronttrekking wil uitvoeren zal afhankelijk van de voorwaarden gesteld door Provincie ook toestemming van Provincie (RUD) moeten worden verkregen alvorens te mogen starten. Het waterschap wijst een initiatiefnemer hier op en stelt ook de provincie (RUD) op de hoogte van een melding of aanvraag binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

Bij inspreker is nagevraagd welke afsluitende bodemlaag wordt bedoeld. De inspreker geeft aan dat het om de deklaag gaat die tot ca. 1,5 m onder maaiveld reikt. Inspreker geeft aan houten palen in het Schilderskwartier beschermd te willen zien, door grondwateronttrekkingen niet toe te staan.

Hier kunnen meerdere factoren een rol spelen. Het waterschap acht een algeheel onttrekkingsverbod een te zware maatregel en past deze enkel toe als er sprake is van ernstige situaties of gevolgen die niet door middel van maatregelen beperkt of voorkomen kunnen worden. Het zou te voeren om iedere grondwateronttrekking ten behoeve van kleinschalige, kortstondige en/of particuliere bouwactiviteiten in het Schilderskwartier te verbieden.

Het waterschap beaamt dat zuurstofindringing in de bodem schade kan veroorzaken aan houten palen. Onderzoek heeft aangetoond dat zuurstofindringing schadelijk kan zijn, maar tevens is aangetoond dat een kort durende grondwateronttrekking niet direct zuurstofindringing tot gevolg heeft. De reden hiervoor is dat ondanks dat de grondwaterstand of stijghoogte wordt verlaagd, de bodem niet direct droog komt te staan en de compacte opbouw van de bodem weinig ruimte geeft. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met het feit dat er van nature ook sprake is van fluctuaties in de grondwaterstand. Een verlaging ter plaatse van de houten palen tot de GLG is een veel voorkomende situatie en kan om deze reden ook niet geweigerd worden in het geval van (kortstondige) bronbemaling.

Droogstand van houten palen kan tot schade leiden door bacteriën of schimmels. Bij bacteriën is het risicovol als zuurstof beschikbaar komt. De bacteriën tasten dan de zwakke delen van de houten palen aan. Het gaat hier echter om een proces van meerdere jaren voordat sprake is van daadwerkelijke schade. Er moet dan gedurende deze periode wel continue zuurstof beschikbaar zijn.

Voor een schimmel moet het vochtig zijn maar mag het niet nat zijn. Zodra een paal weer onder water staat, kan de schimmel niet overleven.

Een algeheel verbod op grondwateronttrekking vanwege houten palen achten wij niet haalbaar en ook niet direct noodzakelijk om schade te voorkomen. Het waterschap is bekend met de situatie ter plaatse en zal hiermee rekening houden bij vergunningverlening en handhaving.

In gebieden met klei en veen in de bodem is minder vaak sprake van een grondwateronttrekking, om in den droge te kunnen werken. Simpelweg omdat de doorstroming beperkt is en er dus ook minder toestroom is als een gat gegraven wordt. Een grondwateronttrekking heeft dan slechts een beperkt debiet nodig, wat ook een beperkte verlaging in de omgeving betekent.

Consequentie:

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels.

Zienswijze 14: kenmerk HDSR: 32369 (1434209, 1434636, 1434659, 1434708, 1436490)
 Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Legger oppervlaktewateren
 Onderwerp: divers, in de zienswijze per onderwerp benoemd
 Locatie: gemeente Utrecht
 Indiener: gemeente Utrecht

Zienswijze:

Algemeen

Inspreker is positief over de ja-mits benadering en digitale ontsluiting. De gemeente verwacht dat een grotere handhavingsinzet nodig zal zijn en dat mogelijk niet alles achteraf is terug te draaien. Bij de digitale ontsluiting is van belang dat kaartmateriaal juist is en aansluit op de BGT.

Versnelde afvoer

De gemeente is van mening dat hoofdstuk 15 van de Uitvoeringsregels over “versneld afvoeren en lozen van hemelwater vanaf nieuw verhard oppervlak op oppervlaktewater”, niet werkt in stedelijk gebied. Zo biedt dit artikel geen handvat voor binnenstedelijke ontwikkelingen waar per saldo geen verharding wordt toegevoegd. Ook is het voor een ontwikkelaar onmogelijk om de ontwikkelingen van de laatste 5 jaar in beeld te brengen. Hiermee worden eisen bij een ontwikkelaar gelegd, die gemeente en waterschap samen moeten regelen. De gemeente verzoekt de regels in de voorgestelde vorm te schrappen en om samen in gesprek te gaan hoe op een andere manier invulling kan worden gegeven aan het doel om stedelijke gebieden ook in de toekomst bestand te laten zijn tegen extreme neerslag.

Opmerkingen over de kaarten

Op kaart 1E met onderhoudsplichtigen, ontbreken: het Amsterdam Rijnkanaal, het Merwedekanaal en de Vaartsche Rijn. Dit zijn essentiële wateren.

Kaart 3 met Natuurvriendelijke oevers. Welke definitie van een natuurvriendelijke oever wordt hier gehanteerd? Het is nu niet duidelijk waarop deze kaart is gebaseerd.

Kaart 5 met diameter duikers. Graag een toelichting waarom voor het Kromme Rijngebied een minimale diameter van 0,8 m en voor de stad Utrecht maar een diameter van 0,5 m geldt? Ook in de stad Utrecht zijn volgens de gemeente diverse tertiaire watergangen waar een minimale diameter van 0,8 m zou moeten gelden.

Kaart 11 met watergangen met een verplicht minimaal profiel. Welke informatie ligt aan deze kaart ten grondslag? Graag zou de gemeente hierover van gedachten willen wisselen. Bijvoorbeeld over de vraag of dit dan wellicht primaire watergangen moeten worden.

Kaart 15 Waterkeringen. In Utrecht liggen volgens deze kaart een aantal regionale waterkeringen. Volgens de gemeente zijn deze (deels) afgewaardeerd. Ook mist de gemeente op de kaart de regionale waterkeringen langs het Amsterdam Rijnkanaal, die bij het waterschap in beheer zijn gekomen.

Onderhoud van oppervlaktewater

De onderhoudsverdeling zoals gepresenteerd in de Legger wijkt bij een aanzienlijk aantal watergangen af van wat gemeente en het waterschap in een beheerovereenkomst hebben vastgelegd. Deze beheerovereenkomst is leidend. De gemeente heeft geen onderhoudsplicht ten aanzien van primaire watergangen. Nu lijkt het alsof de gemeente er primair water in onderhoud bij krijgt. Op verschillende locaties in de stad Utrecht zijn in de legger uitstulpingen van primaire watergangen, niet in onderhoud terecht

gekomen bij het waterschap. Het zou efficiënt zijn als deze meegenomen kunnen worden met het onderhoud van primair water. Gezien de korte reactietermijn in de vakantieperiode hebben wij niet de gelegenheid gehad om dit voor alle gemeentelijke wateren na te lopen.

In het ambtelijk overleg tussen het waterschap en gemeente is aangegeven dat de schouw voor de gemeente Utrecht kan vervallen, als er een meerjarig onderhoudsplan is. In de Ontwerpnota Legger oppervlaktewateren 2018 staat hierover: "Indien met het waterschap afspraken zijn gemaakt en vastgelegd die afwijken van hetgeen in de Legger is bepaald, dan gelden deze afspraken boven de Legger". De gemeente wil graag afspraken met het waterschap opstellen.

Verder valt het de gemeente op dat in de Legger de diepte van de vaste bodem niet is opgenomen.

Steekproef "digitale kaart"

De gemeente heeft een steekproef uitgevoerd op de "digitale kaart" van de website van het waterschap, om te zien welke regels er gelden. De steekproef betreft een ontwikkeling in de Eendrachtslaan nabij het Merwedekanaal. Het viel de gemeente onder andere op dat niet alle relevante waterbeheerders werden genoemd (Rijkswaterstaat niet).

Afstemming

De gemeente is Wabo bevoegd gezag. Bij grondwateronttrekkingen bestaat samenloop met regelgeving vanuit de Keur. Het is van belang dat dit goed tussen de organisaties wordt afgestemd.

Leesbaarheid

De stukken die ter inzage liggen zijn omvangrijk en complex. De gemeente doet enkele praktische suggesties om de toegankelijkheid en begrijpelijkheid te verbeteren, zoals:

- het toevoegen van een schema op de site van HDSR om ingelanden op een eenvoudiger manier duidelijk te maken of ze een vergunning nodig hebben.
- het duidelijker maken hoe de verschillende documenten die ter inzage liggen zich tot elkaar verhouden.
- het gebruiken van een informatie icoontje bij (technische of juridische) begrippen of dat verwijst naar het relevante artikel uit de keur.

Overleg

Tenslotte geeft de gemeente aan over enkele punten overleg te willen.

Reactie van het waterschap:

Algemeen

Met de nieuwe Keur en leggers wordt geanticipeerd op de Omgevingswet en het digitale stelsel. Het uitgangspunt is dat een activiteit is toegestaan, mogelijk met voorwaarden, tenzij anders is aangegeven. Initiatiefnemers moeten wel altijd de zorgplicht in acht nemen. Voor het dempen van oppervlaktewater worden in veel gevallen dezelfde voorwaarden gesteld en is het dus mogelijk om deze onder een algemene regel te laten vallen. Dat een demping lastig terug te draaien is, verandert daar niets aan. De verwachting is ook dat met de nieuwe regelgeving niet meer illegale situaties zullen ontstaan. De verwachting is eerder dat dit afneemt, omdat het eenvoudiger wordt om een legale demping te melden. De benodigde

handhavingsinspanning verandert daarmee naar verwachting dus ook niet.

Versnelde afvoer

De Keur bevat minimale eisen voor watercompensatie bij nieuw aan te leggen verhard oppervlak. Deze regel geldt voor het gehele beheergebied van het waterschap. Het waterschap ondersteunt de ambitie van de gemeente Utrecht om bij nieuwbouw en herstructurering 60 mm waterberging te realiseren. Deze ambitie kunnen wij op dit moment echter niet afdwingen voor alle gemeenten.

Inspreker geeft in haar reactie aan dat het voor de ontwikkelaar onmogelijk is om de ontwikkelingen van de laatste 5 jaar in beeld te brengen. Deze regel is met name bedoeld voor ontwikkelingen in het landelijk gebied. Op basis van uw reactie hebben wij besloten om deze verplichting in stedelijk gebied te laten vervallen.

Opmerkingen over de kaarten

Deze zienswijze ziet op de Legger oppervlaktewateren en zal worden meegenomen in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld. Wel kunnen wij alvast meegeven dat een diameter van 0,5 m ruim voldoende is voor doorstroming van een tertiaire watergang. Voor het Kromme Rijngebied geldt een uitzondering omdat tijdens de nachtvorstperiode (15 maart tot 1 juni) sprake is van een verhoogde watervraag. Deze hogere watervraag maakt een grotere diameter noodzakelijk om de doorstroming te kunnen garanderen.

Onderhoud van oppervlaktewater

Deze zienswijze ziet op de Legger oppervlaktewateren en zal worden meegenomen in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld.

Steekproef “digitale kaart”

Deze zienswijze ziet op de Legger oppervlaktewateren en zal worden meegenomen in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld. Wel kunnen wij alvast meegeven dat de kaarten van het waterschap alleen ingaan op de regelgeving van het waterschap.

Afstemming

Bij inspreker is nagevraagd wat bedoeld wordt met deze opmerking. Inspreker verwijst daarbij naar opmerkingen eerder geplaatst door de gemeente. Daarin heeft de gemeente aangegeven dat zij graag aandacht ziet voor de belangen van de gemeente bij de gevolgen van een grondwateronttrekking waar ook de gemeente een rol speelt. Daarbij wordt bedoeld op het lozen van vrijkomend bronwater in riool of op of in de bodem. In deze gevallen is de gemeente bevoegd gezag. Verder wordt benadrukt dat voor kwalitatieve lozingen een andere meldingstermijn geldt, variërend van 5 dagen tot 4 weken van te voren.

Dit verschil in meldingstermijn bestond ook al bij de Keur van 2009. Vanuit het waterschap is hier altijd op gewezen bij melders van grondwateronttrekkingen. Wij vinden het verschil in meldingstermijn niet bezwaarlijk. Immers de langste procedure is bepalend voor de totale duur. Wij achten het dan ook niet noodzakelijk om de termijn aan te passen, wel zullen wij initiatiefnemers blijven informeren over dit verschil. Tevens

zullen wij blijven informeren dat voor het kwalitatief lozen in de bodem en het lozen op de bodem of in riolering, de gemeente bevoegd gezag is en dat daar dus ook een melding moet worden gedaan. Ons inziens is het daarmee goed afgestemd.

Leesbaarheid

Bij de implementatie van de nieuwe Keur zal het waterschap ook de website verder inrichten. Hierbij zullen de verschillende documenten in te zien zijn en zal ook worden aangegeven hoe deze zich tot elkaar verhouden. Op de website zal voor iedere activiteit beknopt worden aangegeven welke regels hiervoor gelden. In de uitvoeringsregels zijn stroomschema's opgenomen waaruit snel blijkt of een vergunning of melding noodzakelijk is, dan wel of de activiteit vergunning vrij is. Om het gebruiksgemak te vergroten zullen de uitvoeringsregels digitaal worden ontsloten met een vergunningchecker. Hiermee krijgen initiatiefnemers snel antwoord op de vraag of voor een bepaalde activiteit een vergunning aangevraagd moet worden of dat een algemene regel geldt, dan wel of de activiteit vergunning vrij is.

Omdat de bestuurlijk vastgestelde documenten integraal op de website zullen worden geplaatst, zal geen gebruik gemaakt worden van informatie icoontjes. Binnen de vergunningchecker zijn deze wel opgenomen. Verder bestaat altijd de mogelijkheid om contact op te nemen voor het stellen van vragen.

Overleg

De gemeente is benaderd om een aantal van de zienswijzen te bespreken.

Consequentie:

De zienswijze leidt tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels met betrekking tot de versnelde afvoer bij aanleg van verhard oppervlak in stedelijk gebied en de ontwikkelingen in de laatste 5 jaar.

Zienswijze 20: kenmerk HDSR: 32349 (1434051)
 Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Legger oppervlaktewateren
 Onderwerp: onderhoudsplicht, grondwatergevoelig gebied
 Locatie: Lopikerweg Oost, Lopikerkapel
 Indiener: Particulier
Zienswijze:
 Inspreker maakt bezwaar tegen de legger. Het eigendom van de Achterwetering/2^e Wetering is overgedragen aan het waterschap. Het onderhoud ligt ten onrechte bij hem. Dit is volgens inspreker niet goed verwerkt; nu betaalt hij waterschapsbelasting en draagt hij de kosten voor onderhoud. Verder maakt inspreker bezwaar tegen het kantonderhoud en de frequentie van de diepteschouw. Doordat te diep wordt gebaggerd kalven de kanten af. Het is niet nodig iedere 4 jaar te baggeren; eens in de 10 jaar zou beter zijn. Verder plaatst inspreker een opmerking over de ligging van zijn grond ten opzichte van grondwatergevoelig gebied voor de natuur in de Hoge Griend. Hij benadrukt dat dit geen belasting mag zijn of worden voor zijn grond.

Reactie van het waterschap:

Deze zienswijze met betrekking tot het (kant)onderhoud van de Achterwetering/2^e Wetering ziet op de Legger oppervlaktewateren en zal worden meegenomen in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld. De frequentie van de diepteschouw en wijze van baggeren is geen onderdeel van de Legger of Keur, maar is onderdeel van de schouw-strategie. Ook schade door afkalvende oevers is geen onderdeel van de Legger of Keur. Eventueel kan inspreker het waterschap, dan wel de aannemer, hiervoor aansprakelijk stellen, mits vast staat dat de schade het gevolg is van baggeronderhoud.

Gebieden aangewezen als grondwatergevoelige natuur kennen een beperking met betrekking tot grondwateronttrekkingen. In deze gebieden is het onttrekken van grondwater waarbij een verlaging ontstaat tot onder de GLG (Gemiddelde Laagste Grondwaterstand) vergunningplichtig. Doorgaans is er geen sprake van een grondwateronttrekking in natuurgebieden en is daarmee geen sprake van belasting van gronden.

Consequentie:

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels. Deze zienswijze zal worden meegenomen in het inspraakrapport voor de Legger oppervlaktewateren.

Zienswijze 26: kenmerk HDSR: 32518 (1435026, 1436898)
 Betreft: Keur, uitvoeringsregels, Legger oppervlaktewateren
 Onderwerp: onderhoudsplicht
 Locatie: Achterwetering/2^e wetering Lopik
 Indiener: Particulier

Zienswijze:

Inspreker maakt bezwaar tegen de Legger 2018 omdat het onderhoud van de Achterwetering/ 2e Wetering niet goed op de kaart staat. Hij verwijst daarvoor naar de notariële akte van 2 november 2002.

Tevens maakt hij bezwaar tegen het gebruik term aangelande. Inspreker pleit er voor om te spreken van eigenaar in plaats van aangelande. Ook maakt inspreker bezwaar tegen het onderhoud van de duikers. Omdat dit niet duidelijk op kaart staat, gaat inspreker er van uit dat de eigenaar verantwoordelijk is.

Tenslotte maakt inspreker bezwaar tegen de legger en/of keur 2018, omdat niet goed beschreven is wat het waterschap verstaat onder waterberging. Ook mist inspreker een paragraaf over ecologisch onderhoud.

Reactie van het waterschap:

Deze zienswijze ziet op de Legger oppervlaktewateren en zal worden meegenomen in de inspraaknota over de Legger, die later zal worden vastgesteld. Ook onderhoud is geregeld in de Legger. Bij het uitvoeren van onderhoud moet rekening worden gehouden hogere wetgeving ter bescherming van flora en fauna. Het waterschap heeft geen ruimte eigen regels op te stellen voor ecologisch onderhoud.

In de begrippenlijst, opgenomen als bijlage bij de Keur en in de Legger oppervlaktewateren, is een definitie opgenomen voor "aangelande". Een

aangelande is meer dan alleen een eigenaar. Er wordt hier een bredere term gebruikt omdat het niet altijd de eigenaar is die verantwoordelijk is voor percelen en aangrenzende oppervlaktewateren.

In de begrippenlijst, opgenomen als bijlage bij de Keur en in de Legger oppervlaktewateren, is ook een definitie opgenomen voor “bergingsgebied”, te weten: *“een krachtens de Wet ruimtelijk ordening voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en ook als (water)bergingsgebied in de Legger is opgenomen”*. Per abuis is de term “waterberging” zelf niet opgenomen op de begrippenlijst, deze wordt alsnog toegevoegd.

Consequentie:

De zienswijze leidt tot aanpassing van de begrippenlijst bij de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels.

Zienswijze 27: kenmerk HDSR: 32515 (1435014)
Betreft: Uitvoeringsregels, Beleidsregels
Onderwerp: grondwateronttrekking
Locatie: gehele beheergebied
Indiener: provincie Utrecht

Zienswijze:

Inspreker geeft een zienswijze op de Beleidsregels. De provincie wijst er op dat in de Waterverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 (herziening 2016) ten aanzien van onttrekkingen voor menselijke consumptie staat: *“5.3.2: Aan de vergunning, bedoeld in het eerste lid, verbindt het dagelijks bestuur, voor zover dagelijks meer dan 10 m³ water wordt onttrokken of water wordt onttrokken ten behoeve van meer dan 50 personen, voorschriften met betrekking tot de monitoringsverplichtingen die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn Water”*. In de ontwerp-Beleidsregels bij de Keur HDSR, hoofdstuk 63 (blz. 121) is dit overgenomen, en staat tevens *“Over de wijze en de parameters waarop en de frequentie waarmee gemonitord wordt, vragen we advies aan de provincie.”*

De provincie mist in hoofdstuk 63 een nadere uitwerking van deze beleidsregel op de volgende punten:

Onttrekkingen ten behoeve van de menselijke consumptie:

- bij de vergunningaanvraag voor een onttrekking voor menselijke consumptie dient een document overlegd te worden dat inzicht geeft in de kwaliteit van het onttrokken grondwater, de risico's voor de kwaliteit van het te onttrekken grondwater, de oorzaken en de maatregelen die genomen kunnen worden ter bescherming van de kwaliteit van de onttrekking (een ‘feitendossier’).
- In de aan een vergunning te verbinden voorschriften wordt een monitoringsverplichting opgenomen. Voorts wordt opgenomen dat de gegevens die de monitoring oplevert, verstrekt moeten worden aan het bestuur van het waterschap. De monitoring houdt in een nulmeting van het ruwe (ongezuiverde) water op een breed parameterpakket (Drinkwaterbesluit) en vervolgens tenminste elke 6 jaar (gerekend vanaf 2018) een meting/analyse van eventueel een beperkter parameterpakket, afhankelijk van de uitkomsten van de eerste meting conform het

Drinkwaterbesluit. Afhankelijk van de situatie kunnen aanvullende voorschriften worden gesteld.

Reactie van het waterschap:

In de beleidsregels wordt niet ingegaan op de indieningsvereisten, daarom is in eerste instantie niet benoemd dat de grondwaterkwaliteit ter plaatse, onderzocht moet worden. Naar aanleiding van de zienswijze is het afwegingskader nogmaals tegen het licht gehouden. Het belang van de kwaliteit van het grondwater is essentieel voor het toestaan of weigeren van een bron, zowel voor exploitant, als voor de eindgebruikers van het water, als voor de overheid. Om deze reden is de volgende alinea toegevoegd:

“Omdat een goede kwaliteit van het grondwater essentieel is voor het gebruik ervan voor menselijk consumptie, worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de bron en het omgevingsgrondwater. Vooraf zal inzichtelijk moeten zijn wat de kwaliteit van het grondwater is ter plaatse van de te plaatsen bron, wat risico's zijn voor de kwaliteit van het grondwater en de bron en hoe deze beschermd kunnen worden.”

In de beleidsregels wordt ingegaan op de activiteiten die vergunningplichtig zijn en wat het afwegingskader daarbij is. In de Beleidsregels wordt niet aangegeven wat er uiteindelijk zal worden opgenomen in de vergunning. Vergunningplichtige activiteiten zijn doorgaans complexer van aard en verdienen aandacht en op de situatie toegespitste voorschriften en eisen. Ten aanzien van de monitoring is opgenomen dat er voorschriften worden opgenomen met betrekking tot de monitoringsverplichting zoals die voortvloeien uit de KRW. In de vergunning zal worden opgenomen wat allemaal onderdeel is van de monitoring, waaronder het verstrekken van de gegevens. Omdat ongezien geen parameterpakket kan worden vastgesteld en omdat de frequentie van monitoring afhankelijk is van de nulmeting, wordt in de beleidsregels hier niet op ingegaan. Als namelijk blijkt dat er sprake is van een bepaald mate van verontreiniging waardoor vaker gemonitord moet worden - vaker dan de zes jaar - dan zou er een onvolkomenheid in de beleidsregels staan. Nu al is te zeggen dat niet elke bron kan voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen om slechts om de zes jaar te monitoren. Om deze reden is dit ook niet verwoord in de beleidsregels maar is aangegeven dat in afstemming met de provincie de monitoringseisen per geval nader zullen worden ingevuld.

Consequentie:

De zienswijze leidt tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels met betrekking tot het afwegingskader van de beleidsregel voor grondwateronttrekkingen voor menselijke consumptie.

Zienswijze A5: kenmerk HDSR: 32160 (1432516, 1432517)
 Betreft: Keur, Uitvoeringsregels, Beleidsregels, Legger oppervlaktewateren
 Onderwerp: divers
 Locatie: gehele beheergebied
 Indiener: ambtelijke reacties medewerkers waterschap
Zienswijze:

Tijdens de ter inzage periode zijn de Keur, de uitvoeringsregels en de beleidsregels door medewerkers nog eens getoetst. Daarbij zijn een aantal kleine (taalkundige) onvolkomenheden geconstateerd.

Verder is geconstateerd dat op de leggerkaart dempingen staan ingetekend waarvoor geen vergunning is verleend. Dit komt omdat gebruik is gemaakt van een recente luchtfoto. Dit moet worden aangepast.

Reactie van het waterschap:

De onvolkomenheden in de Uitvoeringsregels en Beleidsregels zullen worden aangepast. Verder ziet deze zienswijze op de Legger oppervlaktewateren en zal daarom worden meegenomen in de inspraaknota over de legger, die later zal worden vastgesteld.

Consequentie:

De zienswijzen leiden tot aanpassing van de Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels.
